

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM IM. ŚW. JADWIGI
KRÓLOWEJ W KIELCACH
(wersja skrócona)**

Drodzy Uczniowie,

w naszej Szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich - są to regulacje wewnętrzne, których celem jest zapewnienie Wam ochrony przed krzywdzeniem. W Standardach Ochrony Małoletnich odnajdziecie informacje m.in. na temat:

- zachowań, które w naszej Szkole są nieakceptowalne zarówno wśród uczniów, jak i na linii nauczyciel/inny pracownik placówki-uczeń,
- reakcji Szkoły, gdy pojawią się ww. zachowania nieakceptowalne,
- reakcji Szkoły, gdy pracownik Szkoły pozyska informację, że któryś z uczniów jest krzywdzony poza Szkołą.

Poniżej zamieszczamy:

- zachowania akceptowalne i nieakceptowalne w Szkole na linii uczeń-uczeń oraz nauczyciel/inny pracownik Szkoły-uczeń,
- sposoby postępowania w przypadku doznania aktów krzywdzenia,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu,
- kontakt do instytucji pozaszkolnych, z których można skorzystać, gdy potrzebna jest pomoc lub konsultacja w sprawach związanych z przemocą.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI

I. W naszej Szkole nie ma zgody na przemoc! Ani fizyczną, ani psychiczną, ani słowną, ani seksualną, ani cyberprzemoc!

II. Każdy z nas rozumie, że różnimy się od siebie. Jesteśmy wobec siebie tolerancyjni i traktujemy wszystkich z szacunkiem.

III. Zachowania pozytywne:

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają. Słuchaj innych, gdy mówią.
2. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
3. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
4. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji lub relacji Ci nie odpowiada.
5. Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką konflikt, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat typu „JA” - przykład 5 kroków:
 - a) wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy;
 - b) powiedz, co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz (komunikaty „JA”);
 - c) słuchaj, co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś;
 - d) upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć;
 - e) wymyślcie wspólnie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, pamiętajcie, że zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy lub nauczyciela, lub pedagoga szkolnego, lub psychologa, lub pedagoga specjalnego, lub któregoś z członków szkolnego Zespołu Interwencyjnego.

6. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
7. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
8. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy oraz zawartości telefonu, tabletu, komputera innych osób.
9. Unikaj sytuacji, które mogą mieć dla Ciebie lub innych negatywne konsekwencje.

IV. Zachowania negatywne, które są niedopuszczalne w naszej Szkole:

1. Nie wolno Ci krzyknąć na koleżanki/kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać ich z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka wulgarnego ani stosować tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać, szczypać, opluwać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej koleżanki/kolegi, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać, niszczyć rzeczy należących do innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, używać wyrobów tytoniowych, e-papierosów, innych substancji odurzających ani zachęcać do ich stosowania kolegów/koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych uczniów, zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

V. Zachowania pozytywne, akceptowane:

1. Kontakty między uczniami oraz zachowania uczniów wobec pracowników Szkoły i nauczycieli powinny cechować się wysoką kulturą osobistą, np. używaniem zwrotów grzecznościowych typu: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”;
2. Kontakty te powinny być uprzejme i życzliwe;
3. Język powinien być poprawny, wolny od wulgaryzmów;
4. Należy kontrolować swoje zachowania i emocje, a sądy i opinie o nich powinny być wyrażane w sposób spokojny, bez obrażania i bez krzywdzenia kogokolwiek.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNICY-MAŁOLETNI

I. Pracownicy Szkoły są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe do innych uczniów.

II. Personel powinien działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

III. Zachowania pozytywne:

1. W komunikacji z małoletnim personel powinien zachować cierpliwość i szacunek, a także uważnie go słuchać i udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku ucznia i zaistniałej sytuacji.
2. Pracownicy powinni doceniać i szanować małoletnich w podejmowanych działaniach i traktować ich równo (bez względu na ich płeć, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd).
3. Personel Szkoły powinien unikać faworyzowania uczniów.
4. Pracownicy powinni szanować prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli widzą potrzebę odstąpienia od tej zasady, należy wytłumaczyć to uczniom.
5. Personel powinien unikać zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzać, czy sprzęt i otoczenie są bezpieczne.
6. Personel powinien zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

IV. Zachowania negatywne, które są niedopuszczalne w naszej Szkole:

1. Personelowi Szkoły nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Pracownicy nie powinni krzyknąć na dziecko w sytuacji innej, niż wynikająca z dbania o jego bezpieczeństwo lub bezpieczeństwo innych małoletnich.
3. Pracownikom nie wolno bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej małoletniego.

4. Personelowi Szkoły nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji intymnych lub seksualnych (np.: seksualne żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane Dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem - reaguj, ale z zachowaniem godności osób zainteresowanych.
5. Pracownikom Szkoły nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli Dyrekcja Szkoły nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie lub uroczystość szkolną.
6. Pracownikom Szkoły nie wolno zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu lub mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym Dyrekcję Szkoły, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Personelowi Szkoły nie wolno kontaktować się z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy).
8. Pracownikom Szkoły nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych, środków odurzających ani innych nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów.
9. Pracownikom Szkoły nie wolno wchodzić w relacje bądź jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
10. Jeżeli personel Szkoły utrzymuje relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) należy zachować poufność wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców lub opiekunów.
11. Personel Szkoły nie powinien podejmować innego niż niezbędny kontakt fizyczny z małoletnim.

Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby ucznia w danym momencie, uwzględnia wiek ucznia, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

Zatem można w zależności o wieku, sytuacji, innych czynników wykonywać czynności pielęgnacyjne, higieniczne, pomagania małoletniemu w przebieraniu się, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety, poruszaniu się po Szkole, powstrzymaniu małoletniego od zrobienia sobie lub innym krzywdy.

Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

- 12.** Pracownikom Szkoły nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 13.** Personelowi nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (np.: zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 14.** Nigdy nie należy dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Nie należy angażować się w takie aktywności jak: łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
- 15.** Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
- 16.** Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym Dyrektora lub Wicedyrektora Szkoły.

UCZNIU, PAMIĘTAJ, ŻE AGRESJA I PRZEMOC TO MIĘDZY INNYMI:

1. bicie,
2. kopanie,
3. popychanie,
4. szarpanie,
5. plucie,
6. podcinanie nóg,
7. zamykanie (np.: w toalecie, w szatni, w przebieralni, w sali)
8. niszczenie rzeczy,
9. przezywanie,
10. ośmieszanie,
11. wyśmiewanie,
12. obrażanie,
13. grożenie,
14. szantażowanie,
15. obmawianie,
16. plotkowanie,
17. namawianie się przeciwko innym osobom,
18. wrogie/obraźliwe gesty,
19. wrogie/obraźliwe miny,
20. wykluczenie (izolowanie) z grupy, w grze, online,
21. manipulowanie relacjami,
22. robienie zdjęć, nagrywanie bez zgody,
23. udostępnianie innym nagrań i zdjęć bez zgody osoby sfotografowanej lub sfilmowanej,
24. nakłanianie do pokazywania miejsc intymnych,
25. dotykanie miejsc intymnych innej osoby,
26. zachęcanie do dotykania miejsc intymnych innych osób,
27. podglądanie, gdy ktoś się przebiera.

POWYŻSZE ZACHOWANIA SĄ ZABRONIONE W NASZEJ SZKOLE!

Pamiętaj również, że:

- w relacjach z dorosłymi wyżej wymienione zachowania także nie powinny mieć miejsca,
- warto rozmawiać z innymi o zachowaniach, które cię niepokoją lub są dla Ciebie niekomfortowe,
- jeśli jakaś zabawa lub propozycja Ci się nie podoba, masz prawo powiedzieć „nie”,
- gdy mówisz „nie”, to znaczy „nie”,
- Twoje ciało należy do Ciebie, a intymne części ciała są szczególnie chronione,
- **jeśli potrzebujesz pomocy - alarmuj inne osoby!**

SPOSOBY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DOZNANIA AKTÓW KRZYWDZENIA

W przypadku, gdy:

➤ Doświadczyłeś/aś krzywdzenia ze strony innego ucznia/innych uczniów lub byłeś świadkiem zachowania przemocowego, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela, lub pedagoga szkolnego, lub psychologa, lub pedagoga specjalnego, lub Dyrektora, lub Wicedyrektora Szkoły. Zostaną podjęte działania, aby:

- zapewnić bezpieczeństwo tobie i innym osobom doznającym przemocy;
- zapewnić Ci wsparcie;
- wyjaśnić sytuację;
- ustalić dalszą ścieżkę postępowania;
- wyciągnąć konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły i przepisami prawa wobec osoby/osób stosującej/-cych przemoc;
- zapewnić, by Szkoła była miejscem wolnym od przemocy i agresji.

Osoba, do której trafi zgłoszenie, podejmie działania, które zapewnią tobie i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegą dalszym niedozwolonym zachowaniom. Przewidziane przepisami prawa są:

- powiadomienie Policji lub Prokuratury,
- powiadomienie Sądu Rejonowego,
- powiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej.

➤ Doświadczyłeś/aś krzywdzenia ze strony dorosłego, również rodzica, opiekuna lub byłeś świadkiem przemocy, poinformuj o tym: wychowawcę lub nauczyciela, lub pedagoga szkolnego, lub psychologa, lub pedagoga specjalnego, lub Dyrektora, lub Wicedyrektora Szkoły (inną osobę niż ta, która stosowała przemoc). Osoba, do której trafi zgłoszenie, podejmie działania, które zapewnią tobie i innym bezpieczeństwo oraz zapobiegą dalszym niedozwolonym zachowaniom. Przewidziane przepisami prawa są:

- powiadomienie Policji lub Prokuratury,
- powiadomienie Sądu Rejonowego,
- powiadomienie Ośrodka Pomocy Społecznej.

ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU

1. Chronić siebie i swoje dane online: nie podawaj innym loginów i haseł, korzystaj z oprogramowania antywirusowego, unikaj klikania w nieznane linki i załączniki w wiadomościach e-mail, zadbaj o ustawienia bezpieczeństwa na stronach internetowych, na których jesteś zalogowany, stosuj trudne do odgadnięcia hasła.
2. Z rozważą zamieszczaj zdjęcia w Internecie, bądź też rozważny/a, gdy w inny sposób udostępniasz je znajomym. Zanim wyślesz komuś zdjęcie, na którym nie jesteś całkowicie ubrany/a lub które w inny sposób może cię kompromitować, zastanów się, czy jesteś pewny/a, że nie utracisz nad nim kontroli. Nie udostępniaj też zdjęć innych osób.
3. Poznając nowych znajomych online, bądź nieufny/a i rozważny/a. Pamiętaj, że osoba po drugiej stronie nie musi być tym, za kogo się podaje. Nawet jeśli widzisz ją na wideo czacie - nie wiesz, czy wszystko, co mówi, jest prawdą.
4. Nigdy nie wyśmiewaj, nie poniżaj, nie zastraszaj nikogo online. A jeśli dzieje się tak w gronie twoich znajomych - masz obowiązek powiedzieć o tym osobie dorosłej, której ufasz.
5. Jeśli w sieci spotka cię jakaś przykrość lub ktoś będzie na tobie wymuszał zachowania, na które nie masz ochoty, np.: domagał się pieniędzy, twoich zdjęć, poufnych informacji itp. należy poprosić o pomoc kogoś dorosłego - rodziców, nauczycieli w Szkole. Możesz też zadzwonić na anonimowy **Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży** pod numerem: **116 111**.
6. Jeśli trafisz w Internecie na treści, które uznasz za niewłaściwe - informuj o tym natychmiast zaufanego dorosłego. Unikaj stron z treściami budzącymi u ciebie silne emocje.
7. Wykorzystując w swoich pracach, referatach, prezentacjach itp. materiały znalezione w Internecie, zawsze podaj imię i nazwisko cytowanego autora oraz link do miejsca, z którego te materiały pobrałeś/aś.
8. Staraj się mieć dużo innych aktywności poza obecnością online. Uprawiaj sport, czytaj książki, spotykaj się w wolnym czasie z przyjaciółmi, opiekuj się zwierzętami. Unikniesz w ten sposób zagrożenia uzależnieniem od korzystania z komputera i Internetu.

Pamiętaj, że w przypadku, gdy nie jesteś pewna/y czy dane zachowanie jest przemocą (dotyczy także przemocy w Internecie) lub zachowaniem niedozwolonym, zawsze możesz przyjść do wychowawcy, nauczyciela, pedagoga szkolnego, psychologa lub pedagoga specjalnego, którego gabinet znajduje się na terenie Szkoły, gdzie uzyskasz pomoc, wyjaśnienie i ustalicie dalsze działania.

Ważne jest, abyś zwrócił/zwróciła się do kogoś o pomoc, gdyż wtedy szybciej można rozwiązać problem, który się pojawia!

Możesz także skorzystać z pomocy pozaszkolnej!

Poniżej znajdziesz wykaz numerów telefonów, pod którymi również znajdziesz wsparcie:

- **116 111 - Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży**
- **800 120 002 - Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”**
- **22 668 70 00 - poradnia telefoniczna dla wszystkich osób pokrzywdzonych przestępstwem**
- **112 - umożliwia w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia, mienia, środowiska, bezpieczeństwa i porządku publicznego przekazanie zgłoszenia alarmowego**
- **niebieskalinia@niebieskalinia.info**